

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Кафедра теорії та методики дошкільної освіти

ДОШКІЛЬНА ЛІНГВОДИДАКТИКА:

термінологічний словник

для студентів денної та заочної форми навчання
спеціальності 012 «Дошкільна освіта»

Мукачево
МДУ 2021

УДК 373.2.091.33:81'232(038)(072)

*Розглянуто та рекомендовано до друку науково-методичною
радою Мукачівського державного університету
протокол № від06.2021 р.*

*Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри теорії та методики
дошкільної освіти
Протокол №12 від 07.06.2021 р.*

Укладачі

Іванова В.В. – к.психол.н., доцент, доцент кафедри теорії та методики дошкільної освіти МДУ

Рецензент

Атрощенко Т.О. – д.п.н., доцент, доцент кафедри педагогіки дошкільної, початкової освіти та освітнього менеджменту МДУ

Д55

Дошкільна лінгводидактика: термінологічний словник для здобувачів вищої освіти денної та заочної форми навчання спеціальності 012 «Дошкільна освіта» / укладач В.В. Іванова. - Мукачево : МДУ, 2021. - 15 с.

Анотація.

Термінологічний словник розкриває сутність лінгводидактичної термінології до курсу «Дошкільна лінгводидактика». Рекомендовано для здобувачів вищої освіти денної та заочної форми навчання.

ЗМІСТ

Передмова.....

Алфавітний покажчик.....

Список використаних джерел.....

Передмова

Курс «Дошкільна лінгводидактика» є складовою підготовки студентів спеціальності 012 «Дошкільна освіта» освітнього ступеня "бакалавр". Його метою є підготовка студентів до виконання основних професійних функцій у сфері комунікативно-мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку.

Завданням дошкільної лінгводидактики є – реалізація комунікативного чинника мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку.

Курс з дошкільної лінгводидактики, спрямований на засвоєння здобувачами вищої освіти закономірностей розвитку мови дітей на різних вікових етапах, оволодіння специфікою педагогічної діяльності, орієнтованої на формування в дітей мовлення і спілкування, опанування методами, формами і прийомами навчання дітей рідної мови.

Навчальний курс дошкільної лінгводидактики має підготувати майбутнього бакалавра до здійснення стратегічних професійно-педагогічних функцій вихователя, а саме навчання мови, розвиток мовлення, мовленнєвого виховання і соціалізації дитини дошкільника.

Інноваційні процеси, що охопили сучасну дошкільну освіту, виявляються в методиці навчання рідної мови. У практичному розвитку методики та її теоретичному обґрунтуванні чільне місце посідає система понять і термінів, які становлять її фундамент і забезпечують розвиток та функціонування. Спираючись на узагальнення практики, досвіду вихователів, наукові знання формуються в поняттях, в їх розгортанні, визначенні місця цих понять у фаховій підготовці майбутніх фахівців дошкільної освіти.

Термінологічний словник розрахований на здобувачі вищої освіти спеціальності 012 «Дошкільна освіта» при вивченні курсу «Дошкільна лінгводидактика».

Алфавітний покажчик

Адекватність мовлення – це точність вираження думок, почуттів, зрозумілість мовлення, коли слова відповідають їх усталеним мовним значенням.

Артикуляція звуків – це сукупність рухів і правильне положення мовних органів, необхідних для утворення звука мови.

Белькотання – це природжений автономний процес, вияв певної програми, що передається дитині у спадок, яка генетично закладена внаслідок історичних накопичень мовленнєво-рухових реакцій.

Виразність мовлення – комунікативна якість мовлення, яка забезпечується мовними і немовними засобами виразності і впливає на емоційну сферу співрозмовника.

Висота голосу залежить як від будови голосових зв'язок, їхньої товщини і довжини, так і від ступеня емоційного мовлення.

відтворює у словесних формах зв'язного смислового цілого.

Вказівки – це пояснення дітям змісту і послідовності навчальних дій.

Волюнтативна функція мови полягає у вираженні волі стосовно співрозмовника (наказ, запрошення, пропозиція, прохання тощо).

Гносеологічна функція мови є засобом пізнання довкілля. Ця функція акумулює досвід попередніх поколінь, фіксує і кодує його в мові, у словнику, граматиці, фонетиці, в текстах.

Граматична компетенція – неусвідомлене вживання граматичних форм рідної мови згідно із законами і нормами граматики (рід, число, відмінки, клична форма тощо), чуття граматичної форми, наявність корекційних навичок щодо правильності вживання граматичних норм.

Граматичні норми мови – це загальноприйняте і обов'язкове вживання граматичних правил, тобто форм слів та їх сполучуваності в реченнях.

Демонстраційна функція мови виражає за допомогою мови свою етнічну, національну приналежність.

Дикція - це членороздільна вимова звуків, ступінь виразності вимови звуків та їх сполучень, складів, слів за різних умов.

Дитячі забавлянки – це надзвичайно вдала форма спілкування дітей з дорослими, що сприяють розвитку дрібних м'язів руки, активізації їхньої рухливості.

Діалог – форма мовної комунікації, учасники якої обмінюються репліками-висловлюваннями.

Діамонологічна компетенція – це розуміння зв'язного тексту, вміння відповідати на запитання й звертатися із запитаннями, підтримувати та розпочинати розмову, вести діалог, складати різні розповіді.

Довільність мовлення – прагнення до розгорнутості, логічності, зв'язності, забезпечення розуміння свого мовлення; керування мовленням, його зміна у разі потреби; характер тексту.

Експресивна функція мови – це функція вираження внутрішнього світу людини, емоційної насиченості та забарвлення кожного індивідуального мовця, кожної особистості.

Естетична функція мови є знаряддям і матеріалом для створення культурних цінностей. Ця функція пов'язана з художнім словом, художньою літературою, фольклором, мистецтвом. Її ще називають ейдологічною (ейдос – образ) функцією образотворення.

Естетичність мовлення – привабливість мовлення, вдале використання естетичних потенцій мови (тон, темп, милозвучність), наявність образних висловів, приказок, доречних фразеологічних зворотів, цитат; поєднання вербальних і невербальних (жести, міміка, рухи тощо) засобів спілкування.

Забавлянки (утішки) – це коротенькі пісеньки або віршики, поєднані зі своєрідними вправами і покликані зміцнювати дитину фізично, підтримувати радісний, бадьорий настрій.

Загальна лінгводидактика охоплює закономірності процесу навчання, що не залежать від системи конкретної мови.

Замовляння (заклички) – здебільшого віршовані формули, дуже давні за походженням і пов'язані з вірою у чудодійну силу слів, якими «темні» люди прагнули вплинути на стихійні сили природи чи суспільне оточення.

Запитання – словесне звертання, що вимагає відповіді, передбачає використання наявних знань.

Ігрові прийоми навчання: створення ігрової ситуації, виконання ігрових дій, звуконаслідування, загадкова інтонація голосу, використання жартів.

Ідентифікаційна функція мови полягає в тому, що мова виступає засобом спілкування лише для носіїв цієї мови, для тих, хто її знає, вона ідентифікує носіїв мови «в межах певної спільноти».

Інтонація – це сукупність фонетичних засобів (компонентів): наголосу, мелодики, пауз, темпу і тембру.

Картина – один із головних атрибутів навчального процесу на етапі дошкільного дитинства.

Когнітивні властивості мовлення (розуміння дитиною просторово-часових характеристик ситуації спілкування; розуміння емоційного змісту ситуації, спілкування через емоційні стани дійових осіб; розуміння характеру дійових осіб).

Комунікативна готовність – це комплексне використання дитиною мовних і немовних засобів (міміка, жести, рухи) з метою комунікації; вміння адекватно й доречно застосовувати на практиці мову в конкретних навчальних і соціально-побутових ситуаціях; уміння самостійно орієнтуватись у ситуації спілкування, ініціативність спілкування; уміння сприймати і самостійно вирішувати мовленнєві завдання.

Комунікативна компетенція – комплексне застосування мовних і немовних засобів з метою комунікації, спілкування в конкретних соціально-побутових ситуаціях, уміння орієнтуватися в ситуації спілкування, ініціативність спілкування.

Комунікативна функція мови – це функція спілкування, яка здійснює інформаційний зв'язок між членами суспільства, задовольняє потребу однієї людини в іншій, забезпечує нерозривну єдність людини і мови.

Комунікативні властивості мовлення – це спрямованість на партнера, настанова на реакцію у відповідь; різноманітність і виразність, активне використання невербальних засобів спілкування; наявність контакто-встановлювальних засобів у спілкуванні.

Комунікативно-діяльнісна компетенція – це вміння досягати комунікативної мети завдяки комплексному використанню мовленнєвих форм і невербальних засобів, адресованих партнеру-співрозмовнику.

Комунікативно-мовленнєві вміння – це вміння керувати мовленнєвою діяльністю у процесі розв'язання різноманітних комунікативних завдань. Комунікативно-мовленнєве вміння має творчий характер, адже умови спілкування ніколи не повторюються повністю, кожного разу потрібно заново добирати необхідні мовні засоби і мовленнєві навички.

Контактновстановлювальна (фатична) функція мови слугує для підготовки мовцем свого співрозмовника до сприйняття інформації.

Контекстове мовлення – це мовлення, зміст якого зрозумілий із самого контексту висловлювання.

Контрольні дії – це усвідомлене регулювання дитиною своєї мовленнєвої діяльності з метою запобігання мовленнєвим помилкам, їх констатації і виправлення, а також забезпечення відповідності результатів навчально-мовленнєвої діяльності запропонованому (чи складеному самостійно) плану, вимогам, взірцю, нормам вимови.

Культура мови – це унормованість мови: орфоепічні, лексичні, словотворчі, правописні та стилістичні норми. Культуру мови досліджують, розробляють і пропагують мовознавці, письменники, словники, засоби масової інформації.

Культура мовлення – це вміння правильно говорити (й писати), добирати мовно-виражальні засоби відповідно до мети та ситуації спілкування, це система вимог до використання мови у мовленнєвій діяльності.

Культура мовлення – це володіння нормами літературної мови, адекватність, логічність, багатство,

Культурно-мовна особистість - це інтегративна й цілісна якість суб'єкта, який володіє певним етно- й соціокультурним, мовним та інформаційним запасом, що подаються у вигляді тезаурусів, і здатністю до

його адекватного застосування, що вказує на рівень володіння як мовою, так і національною культурою.

Культуроносна функція мови органічно пов'язана з попередньою, оскільки мова завжди є носієм культури нації. Розвиток культури починається з розвитку її мовлення.

Лексична компетенція – це запас слів у межах певного вікового періоду, здатність до адекватного використання лексем, правильне вживання образних виразів, приказок, прислів'їв, фразеологічних зворотів.

Лінгвістичні властивості мовлення (словникове багатство; граматична правильність, відмінювання й узгодження слів у фразі відповідно до мовних норм).

Літературна вимова – це зразкова, нормалізована вимова освічених людей, позбавлена будь-яких просторічних, діалектних, регіональних рис, що вказують на належність до вузькообмеженої соціальної групи.

Лічилки – це віршовані, ритмізовані тексти, які використовуються дітьми для поділу гравців на групи чи визначення їхньої ролі або послідовності участі у грі.

Логічність мовлення – це поєднання мислення, мови і мовлення, поєднання слів у реченні за законами розумової (мисленнєвої) діяльності.

Методика – це прикладна підсистема педагогіки, що дає відповідь на запитання: як досягти певного результату в практичній діяльності, орієнтуючись на існуючу систему цінностей.

Методичні принципи – це положення, які визначають як основні (загальні), так і другорядні (часткові) параметри процесу навчання певного предмета, а також найефективніші засоби досягнення поставленої дидактичної мети.

Мирилки – це вид дитячого фольклору. Діти використовують їх під час розв'язання сварки чи суперечки.

Мисленнєво-творча функція мови полягає в тому, що мова є засобом формування думок. Людина мислить мовними формами, поняттями, що позначені словами. Мислити – означає оперувати мовними поняттями, які дитина має засвоїти у процесі свого розвитку та спілкування з дорослими.

Мислення – це діяльність, яка пов'язана з процесами оперування формами відображення дійсності для досягнення його істинного пізнання.

Міркування – найскладніший тип зв'язного висловлювання, який характеризується встановленням логічних зв'язків між судженнями, що входять до його складу.

Мова – особлива система, притаманна лише людському суспільству і породжена ним, універсальний засіб спілкування, накопичення й передавання знань. Ця система має надзвичайно складну структуру, елементи якої взаємопов'язані так, що зміни одного ланцюга явищ зазвичай тягнуть за собою зміни й інших ланок.

Мовленнєва компетенція – це вміння адекватно й правильно використовувати мову на практиці (висловлювати свої думки, бажання, наміри, прохання тощо), послуговуватися при цьому як мовними, так і позамовними (міміка, жести, рухи) та інтонаційними засобами виразності

Мовленнєве виховання пов'язане з вихованням у дошкільнят любові, поважного ставлення до рідної мови як до скарбниці, багатющого надбання нашого народу; прагнення висловлюватися правильно, дотримуватися культури рідної мови.

Мовленнєве дихання – це вміння відтворювати короткий вдих і довгий ротовий видих, що забезпечує тривалу й звучну вимову звуків мовлення, а також плавність і злиття вимови.

Мовленнєвий етикет визначають як особливо значущу характеристику культури мовленнєвого спілкування і розглядають як комплекс вербальної і невербальної поведінки, який співвідноситься з тією чи іншою ситуацією і є нормативним для неї.

Мовленнєвий зразок – правильна, спеціально підготовлена мовленнєва діяльність вихователя, яку повинні наслідувати діти. Незалежно від форми у вигляді слова, речення, зв'язного висловлювання зразок має бути доступним дітям.

Мовленнєві вміння – це засвоєні суб'єктом норми і правила мови, сукупність мовленнєвих дій, операцій, навичок, які дають можливість здійснювати мовленнєву діяльність.

Мовленнєві навички – це автоматизоване оперування мовним матеріалом (лексичним, фонетичним, граматичним) як у процесі слухання, так і в процесі говоріння.

Мовленнєво-творча діяльність – це складання різних типів зв'язних висловлювань, за допомогою яких дитина виражає власні почуття, уявлення, нав'язні художніми творами, сприйняттям навколишнього світу.

Мовна компетенція – це засвоєння та усвідомлення мовних норм, що історично склались у фонетиці, лексиці, граматиці, орфоєпії, семантиці, стилістиці та адекватне їх застосування в будь-якій людській діяльності у процесі використання певної мови.

Мовна норма – це закріплені в практиці зразкового використання мовні варіанти, які найкраще і найповніше з числа співіснуючих виконують свою суспільну роль.

Мовна особистість – це носій певної культури, який належить до конкретної лінгвокультурної спільноти, об'єднаної спадкоємністю культури, спільністю її форм і співвідношенням «культурної» і «мовної» свідомості.

Монолог – мовлення однієї людини, орієнтоване на сприймання його іншими людьми, яке не передбачає миттєвого, безпосереднього відгуку слухачів.

Морфологія – частина мови, що вивчає граматичні властивості слова, зміну його форм і пов'язаних із ним граматичних значень, а також частини мови.

Наголос – компонент інтонації, що ґрунтується на інтенсивності, силі звука.

Наочні прийоми – показ картинки, іграшки, предмета, руху або дії, артикуляції звуків.

Номінативна функція мови – «омовлення» світу, лінгвізація речей та явищ - це функція називання, позначення, тобто слова слугують для того, щоб ними називали (позначали) явища і предмети, якості, властивості, ознаки, дії, величини тощо. Реальний світ, відображений у словах, фразах, реченнях, існує у свідомості кожної людини.

Нормативність мовлення – дотримання правил усного й писемного мовлення: лексичних (значення слів, семантичні відтінки слів, сполучуваність), граматичних (рід, число, відмінок), орфоепічних (правильна вимова).

Організаційно-комунікативна компетенція передбачає володіння дітьми вербальними і невербальними прийомами вступу в мовленнєвий контакт, підтримку і розгортання діалогу, ввічливе і логічне завершення спілкування; готовність виявляти ініціативу у спілкуванні з дорослими й однолітками, вміння знаходити у колі ровесників партнера-співрозмовника, пропонувати тему розмови, спрямовувати її у потрібне русло з урахуванням власних і спільних з партнером інтересів; організовувати спілкування у спільних видах діяльності, планувати і коригувати практичну діяльність через налагоджування мовленнєвої взаємодії.

Орієнтувально-планувальна компетенція – це вміння орієнтуватись у ситуації спілкування (часово-просторових, змістових особливостях, соціальних стосунках), «зчитувати» характеристики співрозмовника (стать, вік, соціальна роль, фізичний та емоційний стани, наміри, інтереси), використання ним вербальних і невербальних засобів в умовах комунікативного завдання; вміння враховувати результати орієнтування при плануванні мовленнєвої поведінки: доборі лексичних засобів, граматичних форм, синтаксичних конструкцій, побудові лаконічного або

Орфоепічна правильність мовлення – це сукупність правил зразкової літературної вимови, унормованість національної мови, що забезпечує зберігання одноманітності її звукового оформлення.

Оцінна дія – це насамперед конкретне висловлювання, яке відбиває певне ставлення дитини до предмета, оцінки на основі аналізу процесу (чи результату) діяльності; це мовленнєва дія, в якій розкриваються мотиви, що спонукають дитину дати саме таку оцінку; це аналіз процесу діяльності, зіставлення результату діяльності із заданими вимогами, зразком, еталоном.

Оцінювання мовлення дітей – це прийомом навчання, розгорнуте мотивоване судження про засвоєння дитиною знань, якість виконання завдань, мовленнєве вміння і навички.

Педагогічна оцінка – це позитивне або негативне судження педагога про процес (результат) діяльності або вчинки дитини.

Переказ – це відтворення своїми словами літературного зразка.

Пізнавальна активність – це стан готовності організму до пізнавальної діяльності, що стимулює та породжує її.

Пізнавальна діяльність – це організований, цілеспрямований процес засвоєння і набуття дитиною нових знань, умінь і навичок, уточнення та закріплення знань, умінь і навичок, набутих у попередньому досвіді з допомогою дорослих чи самостійно.

Повідомлення – функціональний тип мовлення, що характеризується послідовним викладом подій з погляду оповідача, наголошуванням на часі їх здійснення.

Поняття – це така форма відображення дійсності, яка здатна розвиватись і вдосконалюватись у процесі пізнання.

Правильність мовлення – це відповідність ustalеним у літературній мові законам, правилам, нормам.

Примовка – жартівливий, здебільшого римований вислів, що ним розпочинається чи закінчується казка; дотепне зауваження, що вплітається у розповідь чи текст твору; якась фраза чи віршик, що розповідається під час дитячої гри тощо.

Принципи навчання - це вихідні теоретичні положення (правила, вимоги), керуючись якими, вихователь добирає засоби, методи і прийоми навчання, передбачає його ефективність.

Професійно-мовленнєва готовність до навчання дітей рідної мови – це система сформованих професійно-мовленнєвих знань, умінь і навичок та комплекс особливих індивідуально психологічних властивостей особистості.

Професійно-мовленнєва діяльність вихователя дошкільного закладу – це професійне спілкування з колегами та дітьми під час навчання їх мови з використанням засобів українського розмовного і літературного мовлення у поєднанні з екстралінгвістичними засобами (мімікою, жестами, рухами, діями).

Ритм мовлення – це рівномірне чергування складів, їх тривалості у часі.

Різноманітність (багатство) мовлення – це вираження однієї думки, одного граматичного значення різними способами і засобами.

Розвиток мовлення – цілеспрямоване формування у дітей певних мовленнєвих навичок і умінь (правильної звуковимови, доречного добору або сполучення слів чи інших мовних і позамовних засобів, використання

слів у відповідній граматичній формі тощо), які забезпечують функціонування процесу мовлення відповідно до мовних норм.

Розмова вихователя з дітьми – один із методів формування діалогічного мовлення у повсякденному житті й водночас універсальна форма мовленнєвого спілкування.

Розповідь - самостійно розгорнутий дитиною виклад певного змісту в будь-якій літературно-мовленнєвій формі.

Сенситивний період розвитку – це найсприятливіший вік (щодо пластичності нервової системи) для засвоєння певного матеріалу, набуття знань, умінь і навичок у певному напрямі діяльності, наприклад, в оволодінні мовою – від 2 до 5 років.

Сила голосу – це властивість голосу вимовляти звуки голосно, середньо, тихо, пошепки.

Синтаксис досліджує засоби і правила побудови речень і словосполучень.

Ситуативне мовлення – це мовлення, яке пов'язане із конкретною ситуацією, але не

Словотворення – активний процес неусвідомленого створення нових слів і граматичних форм на основі чуття рідної мови.

Сучасна українська дошкільна лінгводидактика – це цілком сформована самостійна галузь педагогічної науки, яка ґрунтується на міцних наукових засадах, збагачена досвідом навчання дітей української мови, розвивається за загальними законами лінгводидактики і має особливості, що відрізняють її від шкільної (початкової, середньої і вищої ланки) лінгводидактики.

Тембр голосу – це якісне забарвлення його (дзвінкий, глухий).

Темп мовлення – це швидкість вимови елементів мовлення: звуків складів, слів; швидкість протікання мовного потоку в часі, її прискорення чи уповільнення, що зумовлює ступінь її артикуляційної напруженості та слухової виразності.

Фонема – це найменша мовна одиниця, що потенційно пов'язана зі значенням.

Фонематичне сприйняття - це виокремлення звуків мови та встановлення звукової структури слова як одиниці.

Фонематичний слух – це слух, який чітко сприймає звукову будову слова і протиставляє одні фонемі іншим, забезпечується скроневими відділами лівої півкулі головного мозку.

Фонетика – розділ мовознавства, що вивчає звукову систему мови.

Фонетична компетенція - правильна вимова всіх звуків рідної мови, звукосполучень відповідно до орфоепічних норм, наголосів; добре розвинений фонематичний слух, що дає змогу диференціювати фонемі;

Форма навчання – це спеціально організована діяльність вихователя і дітей, що відбувається в установленому порядку та в певному режимі і

залежить від кількості тих, кого навчають (індивідуальна, групова, колективна, фронтальна), часу (коли навчають), місця й порядку його здійснення.

Художньо-мовленнєва діяльність – це полікомпонентний утвір, в якому можна виділити чотири складових: 1) сприймання на слух та розуміння дітьми змісту художніх творів; 2) відтворення змісту й виконавча діяльність (декламування, відповіді на запитання, переказування, бесіда за ілюстраціями, узагальнювальні бесіди, читання за ролями тощо); 3) театралізована діяльність (інсценування, театральні вистави); 4) творчо-імпровізована діяльність (ігри-драматизації, ігри за сюжетами літературних творів, словесно-поетична творчість).

Центр Брока – мовленнєво-руховий центр, який забезпечує артикуляцію звуків. Його ушкодження призводить до мовної алалії - німоти.

Центр Верніке – центр сприймання мовлення на слух, розуміння мовлення. У разі його ушкодження виникає мовна афазія - нерозуміння людського мовлення.

Центр Дежеріна – центр управління діяльністю руки, пальців як органа писемного мовлення.

Чистота мовлення – це відсутність у ньому нелітературних елементів: в орфоепії – правильна літературно-нормативна вимова, відсутність інтерферентних явищ (акценту, змішувань); у словнику – відсутність діалектизмів, слів-паразитів тощо; в інтонації – відсутність брутальних, лайливих, лицемірних ноток, відповідність інтонації змістові та експресії висловлювання.

Список використаних джерел

1. Богуш А. М. Методика розвитку рідної мови і ознайомлення з навколишнім у дошкільному закладі: Практикум. - К.: Вища шк., 1995. - С. 81.
2. Богуш А., Аматьєва Е., Хаджирадева С. Культура речевого об'єднання дітей дошкільного віку. - Одеса: ПНЦ АПН України. - 2003.
3. Богуш А.М. Дошкільна лінгводидактика /А.М.Богуш, Н.В.Гавриш – К.: Вища школа, 2007. – 542 с.
4. Богуш А.М. Дошкільна лінгводидактика: Хрестоматія /А.М.Богуш. – К.: Слово, 2005.
5. Богуш А.М. Мовленнєвий компонент дошкільної освіти /А.М.Богуш. – Одеса, Ярослав, 2004; друге видання: Харків: ВОТ «Ранок», 2011.
6. Богуш А.М. Теорія і методика розвитку мовлення дітей раннього віку. Підручник для студентів вищих навчальних закладів факультетів дошкільної освіти / А.М.Богуш, Н.В.Гавриш, О.В.Саприкіна. - К.: Вид. Дім "Слово", 2009, - 408 с.
7. Великий тлумачний словник сучасної української мови. - Київ; Ірпінь: Перун, 2002. - С. 918.
8. Єрмоленко С. Я., Мацько Л. І. Навчально-виховна концепція вивчення української (державної) мови // Почат. шк. - 1995. - № 1. - С. 35.
9. Лингвистический энциклопедический словарь. - М.: Просвещение, 1990. - С. 136.
10. Лисина М. И. Проблемы онтогенеза общения. - М.: Педагогика, 1986.
11. Пироженко Т. А. Коммуникативное речевое развитие ребенка. - К., 2003.
12. Русова С. Теорія і практика дошкільного виховання. - Львів; Краків: Нарис, 1993. - С. 39.
13. Українська мова: Енциклопедія. - К.: Укр. енцикл., 2000. - С. 509.
14. Наумчук М., Лушпинська Л. Словник-довідник основних термінів і понять з методики української мови. – Тернопіль: Астон, 2003. – 132 с.
15. Словник-довідник з української лінгводидактики: Навчальний посібник / Кол. авторів за ред. М.Пентиліук. – К.: Ленвіт, 2003. – 149 с.
16. Богуш А.М., Лисенко Н.В. Українське народознавство в дошкільному закладі. К.: Вища школа, 2002.
17. Навчання дітей дошкільного віку рідної мови : навчальний посібник / уклад. Л.В. Іщенко. Умань: ПП «Жовтий», 2013. 138 с.
18. Товкач І.Є. Звуки. Букви. Читання: навчальний посібник для дітей старшого дошкільного віку : у 2 ч. Ч.2 / І.Є. Товкач. – Х. : В-во «Ранок». – 2015. – 80 с. – (Серія «Віконечко у світ грамоти»).

Навчально-методичне видання

Іванова В.В.

ДОШКІЛЬНА ЛІНГВОДИДАКТИКА

Термінологічний словник

Тираж 10 пр.

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до
Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів
видавничої продукції ДК № 4916 від 16.06.2015 р.

Редакційно-видавничий відділ МДУ,
89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>